

T.C.
ADALET BAKANLI I
Adli Destek ve Ma dur Hizmetleri Dairesi Ba kanlı ı

Sayı : E-98005142-659-0002-2021-26/167

04.02.2021

Konu : Elektronik Kelepçe / Teknik Takip

Tüm l ve lçelerde Yaygınla tırılması

DA ITIM YERLER NE

lgi : 21/01/2021 tarihli ve 17047 sayılı yazı.

çi leri Bakanlı ı Emniyet Genel Müdürlü ünün ilgi sayılı yazısıyla; 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Kar ı iddetin Önlenmesine Dair Kanunun "Teknik yöntemlerle takip" kenar ba lıklı 12 nci maddesi kapsamında kullanılan elektronik kelepçe uygulamasının, iddet uygulayan ki ilerden gelecek tehlikenin bertaraf edilerek iddet ma duru kadınların can güvenliklerinin sa lanması ve hakkında uzakla tırma kararı verilen ki ilerinin, iddet ma duru kadınlara yakla madan gerekli tedbirlerin alınmasını sa layan önemli bir teknolojik altyapı oldu u, söz konusu uygulamanın bugüne kadar sadece "Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Bursa, Denizli, Eski ehir, Gaziantep, stanbul, zmir, Malatya, Mersin, Sakarya, Samsun ve Trabzon" illerinde ve sınırlı sayıda kelepçe ile takibi yapılabilmekteyken, çi leri Bakanlı ı Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi (GAMER) bünyesinde olu turulan ve 81 il ve ilçede polis ve jandarma bölgelerini kapsayacak biçimde gerekli kurulum çalı maları tamamlanan "Elektronik zleme Merkezi" nin 25 Ocak 2021 tarihinde faaliyete geçirilmesi ile tüm Ülkede elektronik kelepçe uygulanmasının mümkün hale geldi i bildirilmi tir.

Bilindi i üzere, kadına yönelik iddetin önlenmesinde teknik yöntemlerle takip, iddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan ki inin, iddet uygulanması muhtemel olan ki iye yakla ıp yakla madı nın elektronik kelepçe ve GPS teknolojisi ile takip edilmesine yönelik bir sistemdir. Söz konusu izleme Ankara'da bulunan "Elektronik zleme Merkezi" tarafından yerine getirilmekte, kararın yerine getirilmesi sırasında bir tehlike ortaya çıktı nda korunan ki iyle veya iddet uygulayanla irtibata geçilerek gerekli uyarı ve ihtarlar yapılmakta, riskli bir durum ortaya çıktı nda da ilgililerin bulundu u yerdeki kolluk birimleri vasıtasıyla olaya müdahale edilmektedir. Yine, tarafların kendilerine verilen cihazlardan uzakla maları, cihazların arjının bitmesi, elektronik kelepçeye zarar verilmesi, iddet uygulayanın panik butonuna basması gibi durumlarda da en yakın kolluk birimleri tarafından ma durun korunmasına yönelik önlemler alınmaktadır.

Teknik yöntemlerle takip / elektronik kelepçe uygulamasına esasen; nitelikli, tekrarlanan veya tekrarlanma riski yüksek bulunan, aynı zamanda 6284 sayılı Kanunda öngörülen tedbirlerin tek ba na iddet ma durunu korumada yetersiz kalabilece i de erlendirilen vakalarda ba vurulması öngörülmektedir.

Uygulamada kolluk birimleri tarafından iddet önleme ve izleme merkezine (ÖN M) bildirilen ve ÖN M müdürü, sosyal hizmet uzmanı ve ilgili kolluk birimi temsilcisinden (polis veya jandarma) olu an komisyon tarafından yapılan de erlendirme sonrasında ilgili mahkemeye sunulan raporla, 6284 sayılı Kanunda öngörülen tedbirlerle birlikte teknik yöntemlerle takip kararı verilmesi talep edilmektedir. 6284 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gere ince hazırlanan ve tamamlanması beklenen Yönetmelik çalı masının da bu uygulamayı yansıtmaması beklenmektedir.

Teknik yöntemlerle takip kararlarının etkin bir şekilde uygulanabilmesi için ilgililerin birbirine yaklaştırmaması gereken asgari mesafenin kolluk birimleri tarafından belirlenmesi gerekmektedir. Söz konusu mesafe; kolluk birimlerinin acil durumlarda hızlı ve etkin müdahalesini sağlamak üzere iddet uygulayan (yükümlü) ve iddet ma durunun ev ve iş adresi ile bulunduğu konumun birbirine olan yakınlığı, buldukları yerin yüzölçümü, nüfus yoğunluğu, trafik durumu, kolluk birimlerinin etkin müdahale süresi gibi ölçütler göz önünde bulundurularak belirlenmekte, böylece yükümlünün iddet ma duruna fiziksel olarak herhangi bir biçimde zarar vermesinin engellenmesi amaçlanmaktadır. Bu anlamda mahkemece verilecek kararlarda, teknik yöntemlerle takip kararının uygulanması asgari mesafenin açıkça belirtilmesi kararın uygulanabilmesi açısından son derece önem arz etmektedir.

Diğer taraftan, 6284 sayılı Kanun uyarınca verilen tedbir kararları, verildiği anda uygulanabilen kararlardır. Kararların tebliğ edilememesi veya itiraz süresinin dolmaması tedbir kararlarının uygulanmasına engel teşkil etmemektedir. 6284 sayılı Kanunda öngörülen diğer tedbirlerle birlikte hükmedilen ve bu tedbirlere uyulup uyulmadığının etkin bir şekilde takibini sağlayan teknik yöntemlerle takip tedbirinin de aynı mahiyette olduğu değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte, teknik yöntemlerle takip kararının yerine getirilmesi için yükümlünün ayak veya kol bileğine elektronik kelepçe takılmakta, ayrıca yükümlü ve iddet ma durunun konumunu tanımlayan, izleme merkezi ile karıllıklı iletişim kurmasını sağlayan, aynı zamanda yükümlünün kolluk birimlerinin olaya müdahalesi için yasaklı bölgeye ek olarak belirlediği tampon bölge ve/veya yasaklı bölgeyi ihlal ettiğinde izleme merkezine, iddet ma duruna ve yükümlüye uyarı veren cihazlar taraflara teslim edilmektedir. İlgili cihazların kullanımı, izleme merkezi veya kolluk birimleri ile irtibat kurulması gereken durumlar ile hangi eylemlerin tedbirin ihlali kapsamına girdiği taraflara açıklanmakta, yükümlüye ihlal davranışında bulunduğu hakkında zorlama hapsi kararı verilebileceği de ihtar edilmektedir. Söz konusu eylemlerin yerine getirilmesi sürecinde, özellikle yükümlüye fiziki olarak ulaştırılarak cihazın takılması uygulamada tedbirin uygulanması sürenin kısaltmasına neden olabilmektedir. Bu durumda iddet eylemlerinin tekrarlanma riskinin devam ettiğinin komisyon tarafından belirlenmesi halinde mahkemeden yeniden bu konuda bir karar verilmesi talep edilebilmektedir.

Komisyon tarafından yapılan değerlendirme ve hazırlanan rapor sonucunda, 6284 sayılı Kanunda öngörülen diğer tedbirlerin tek başına ma duru korumada yetersiz kalabileceği ve ciddi nitelikte risk içerdiği sonucuna varılan iddet vakalarında, mahkemeden teknik yöntemlerle takip tedbirine hükmedilmesi istenilebilmektedir. Yine elektronik kelepçe kararında belirtilen sürenin bitmesinden önce yapılan değerlendirme sonucunda riskin ve tehlikenin devam ettiği kanaatine varılması halinde yine komisyon tarafından tedbirin devamına hükmedilmesi talep edilebilmektedir.

Bununla birlikte, iddet uygulayan ve iddet ma durunun bir kısım davranışlarını sürekli izleyen ve takip eden bu tedbire daimi surette başvurulmasının sürdürülebilir olmadığı düşünülmektedir. Bu nedenle, elektronik kelepçe ile birlikte iddet uygulayana yönelik başkaca bir kısım önleyici tedbirlerin alınması ve uygulanması elzem görülmektedir. Özellikle öfke kontrolü, stresle baş çıkma, iddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranışları değiştirmeyi hedefleyen eğitim, danışmanlık, rehabilite, tedavi ve muayene gibi alternatif tedbirlerin de mutlaka gözetilmesi gerekmektedir. Bu anlamda vaka ile uyumlu koruyucu ve önleyici tedbir kararları belirlenirken, salt teknik yöntemlerle takip tedbiri ile yetinilmemesi, bunun yanında iddet uygulayanın rehabilitesine yönelik başkaca tedbirlerin de talep edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bu itibarla;

1- 6284 sayılı Kanununun 12 nci maddesinde düzenlenen teknik yöntemlerle takip (elektronik kelepçe) uygulamasının 25 Ocak 2021 tarihi itibarı ile tüm il ve ilçeleri de kapsayacak şekilde yaygınlaştırıldığı,

2-Cumhuriyet Ba savcılı ı veya kolluk birimleri tarafından iddet önleme ve izleme merkezine (ÖN M) bildirilen ve ÖN M müdürü, sosyal hizmet uzmanı ve ilgili kolluk birimi temsilcisinden (polis veya jandarma) olu an komisyon tarafından yapılan de erlendirme sonrasında ilgili mahkemeye sunulan raporla birlikte teknik yöntemlerle takip kararı verilmesi talep edilebilece i,

3- iddetin tekrarlanma riskinin fazla oldu u ve 6284 sayılı Kanunda öngörülen koruyucu ve önleyici tedbir kararlarının tek ba ına ma duru korumada yeterli olmayabilece inin de erlendirildi i vakalarda teknik yöntemlerle takip kararlarının istenilebilmesinin öngörüldü ü,

4-Teknik yöntemlerle takip kararlarının etkin uygulanabilmesi açısından tedbirin uygulanaca ı süre ve mesafenin açıkça belirtilmesi gerekti i,

5- Teknik yöntemlerle takip kararları ile birlikte iddet uygulayana yönelik önleyici tedbirlerin de mutlaka de erlendirilmesi; özellikle öfke kontrolü, stresle ba a çıkma, iddeti önlemeye yönelik farkındalık sa layarak tutum ve davranı ları de i tirmeyi hedefleyen e itim, danı manlık, rehabilite, tedavi ve muayene gibi alternatif tedbirlerin de gözetilmesi,

Hususlarında bilgi edinilmesi ile keyfiyetin, aile içi ve kadına kar ı iddet soru turmalarını yürütmekle görevli Cumhuriyet savcılarına, 6284 tedbir mahkemeleri ve bu sıfatla görev yapan aile ve asliye hukuk mahkemesi hakimlerine, ayrıca belirtilen mahkemelerin verdikleri tedbir kararları ile ilgili itirazları incelemekle görevli mahkeme hakimlerine duyurulmasını rica ederim.

Ramazan GÜRKAN

Hâkim

Bakan a.

Ba kan V.

Ek : EGM lgi sayılı yazısı

DA ITIM :

Gere i :

Cumhuriyet Ba savcılıklarına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmı tır.

Belge Do rulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No: 20 Bakanlıklar Kızılay/Ankara

Telefon No : (0 312) 204 10 28

e-posta : magdur@adalet.gov.tr

nternet Adresi : www.magdur.adalet.gov.tr

Bilgi için : Bayram KOÇ

Unvan : ube Müdürü

Telefon No : 0 (312) 414 70 48

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr